146

USTAWA

z dnia 23 marca 1951 r.

o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1951.

Podstawowe zadania Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1950 wykonane zostały z nadwyżką. Produkcja przemysłu wielkiego i średniego w r. 1950 na jednego mieszkańca Polski wzrosła przeszło trzykrotnie w porównaniu ze stanem przedwojennym, produkcja rolna osiągnęła około 133%, dochód narodowy osiągnął ok. 210%. Stwarza to realne podstawy dla dalszego wzmożenia tempa rozwoju gospodarczego Polski Ludowej.

Pomyślne wykonanie planu na rok 1950 wskazuje na istnienie znacznych rezerw, pozwalających na przyśpieszenie rozwoju gospodarki narodowej.

W związku z tym zadania Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1951 ustala się na poziomie wyższym od poziomu nakreślonego w planie 6-letnim na ten rok. Pełna realizacja tych zadań będzie wymagała wzmożonego wysiłku mas pracujących, przede wszystkim w dziedzinie podniesienia wydajności pracy i obniżki kosztów własnych produkcji i obrotu.

Wykonanie Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1951 będzie oznaczało przyśpieszenie wykonania 6-letniego Planu Rozwoju Gospodarczego i Budowy Podstaw Socjalizmu.

I. Przemysł.

1. Wartość produkcji przemysłu socjalistycznego w cenach niezmiennych wyniesie 28,0 mld zł, tj. wzrośnie o 23,4% w porównaniu z rokiem 1950, w tym wartość produkcji socjalistycznego przemysłu wielkiego i średniego wzrośnie o 19,4%, a wartość socjalistycznego przemysłu drobnego o 58,2%.

2. Wartość produkcji przemysłowej przedsiębiorstw, podległych poszczególnym ministerstwom, wzrośnie w cenach niezmiennych jak następuje:

Ministerstwu Górnictwa	o 9,7%
„ Przem. Ciężkiego	o 20,4%
„ Przem. Chemicznego	o 20,9%
„ Przem. Lekkiego	o 16,0%
„ Przem. Rol. i Spoż.	o 23,1%
„ Handlu Wewnętrznego	o 25,1%
„ Leśnictwa	o 12,9%
„ Komunikacji	o 28,7%
„ Budownictwa	o 93,8%
„ Gosp. Komunalnej	o 7,2%
Centralnemu Urzęd. Drobnej Wytw.	o 80,0%

3. Produkcja ważniejszych artykułów w przemyśle socjalistycznym w porównaniu z 1950 r. wyniesie:

Paliwa i energetyka

węgiel kamienny	104%
„ brunatny	104%
koks	105%
ropa naftowa	125%
gaz ogółem	111%
energia elektryczna	111%

Kopalnictwo rud

rudy żelazne surowe	113%
rudy cynkowo-ołowiane	115%
rudy miedziane	1.044%

Hutnictwo

surówka	109%
stal surowa	113%
wyroby walcowane	115%
cynk	104%
miedź elektrolityczna	104%

Budowa maszyn i środki transportowe

obrabiarki do metali	161%
maszyny i urządzenia dla górnictwa	118%
maszyny i narzędzia roln.	135%
urządzenia i maszyny dla budownictwa	162%
łożyska toczne	225%
wagony towarowe normalnotorowe w przeliczeniu na 2 osiowe	102%
wagony osobowe normalnotorowe	256%
statki morskie	263%
samochody ciężarowe	331%
ciągniki	137%
motocykle	155%
rowery	114%

Elektrotechnika

maszyny wirujące	157%
transformatory olejowe	132%
aparatura rozdzielcza i zabezp. NN	207%
aparatura rozdzielcza i zabezp. WN	226%
przewody izolowane silnoprądowe	119%
aparaty telefoniczne	259%
odbiorniki lampowe	130%

Wyroby metalowe powszechnego użytku

wyroby emaliowane	111%
wyroby nożownicze i stołowe	136%
wyroby ocynkowane	135%

Artykuły chemiczne

kwas siarkowy	138%
soda kalcynowana	120%
soda kaustyczna	110%
nawozy azotowe w przeliczeniu N_2	112%
nawozy fosforowe w przeliczeniu P_2O_5	139%
środki ochrony roślin	126%
garbniki syntetyczne	162%
tworzywa sztuczne	296%

Materiały budowlane, szkło i ceramika

cement	115%
cegła	137%
szkło	117%
fajans stołowy	125%
porcelana stołowa	115%

Artykuły włókiennicze

tkaniny bawełniane	108%
tkaniny wełniane	107%
tkaniny jedwabne	111%
wyroby dziane	145%
pończochy	118%
dywany	141%
kilimy	164%
firanki	127%
wyroby steelonowe	268%
wata lekarska	111%

Artykuły skórzane

obuwie skórzane	143%
obuwie nieskórzane	135%
walizki (wszelkie)	361%
teczki skórzane	186%

Papier i wyroby papiernicze

papier	115%
tektura	119%
zeszyty	116%

Artykuły drzewne

tarcica	108%
meble gięte	108%
meble stolarskie	146%

Artykuły przemysłu spożywczego

cukier	113%
mięso	110%
wędliny	132%
masło	135%
sery	233%
konserwy rybne	115%
margaryna	130%
spirytus surowy na cele przemysłowe i konsumcyjne (ogółem)	183%
piwo	123%
wino	135%
marmelada i powidła	114%
pieczywo	155%
papierosy	111%
czekolada i wyroby czekoladowe	136%
cukierki	118%

4. Uspołecznione rybołówstwo morskie zwiększy połowy ryb do 61,2 tys. ton, tj. o 70,9% w porównaniu z rokiem 1950.

5. Nastąpi poprawa podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych w przemyśle. W szczególności w przemyśle węglowym udział robót ścianowych w wydobyciu wzrośnie z 44,4% do 52,1%, stopień mechanizacji w ładowaniu wzrośnie z 3,4% do 13%, a udział węgla sortowanego w ogólnym wydobyciu węgla wzrośnie do 94,1%.

W elektrowniach C.Z. Energetyki straty sieciowe zmniejszą się o 1%, a czas planowanych napraw turbogeneratorów i kotłów ulegnie znacznemu skróceniu.

W hutnictwie produkcja surówki z 1 m³ wielkiego pieca wzrośnie o 12,5%, a produkcja stali z 1 m³ pieca martenowskiego wzrośnie o 7,8%.

W elektrostalowniach średni czas wytopu zmniejszy się o 4,3%. W walcowniach udział napędów zelektryfikowanych zwiększy się do 80,4%, a uzysk zwiększy się o 0,6%.

W przemyśle budowy maszyn ciężkich produkcja w tonach na 1 obrabiarkę w roku wzrośnie o 29%, w przemyśle budowy kotłów o 16%, w przemyśle maszyn rolniczych o 25%, w przemyśle budowy parowozów o 11,4%, w przemyśle traktorowym o 19%.

W przemyśle elektrotechnicznym średnia moc silnika produkowanego zwiększy się o 82%. Produkcja w KW na jednego robotnika rocznie zwiększy się o 40%.

W przemyśle bawełnianym zwiększy się wydajność na 1.000 wrzeciono/godzin w przędzalniach cienkoprzędnych o 6,5%, a w przędzalniach średnioprzędnych o 4,7%.

W przemyśle wełnianym wydajność na 1.000 wrzeciono/godz. wzrośnie w przędzalniach czesankowych o 3,5%, a w przędzalniach zgrzebnych o 2,4%. Zarówno w przemyśle bawełnianym, jak i wełnianym zwiększy się udział pierwszego gatunku w całości produkcji.

W przemyśle włókien sztucznych wydajność punktu przędzącego jedwab wzrośnie o 6,2%.

W przemyśle skórzanym udział zużycia garbników syntetycznych w stosunku do ogólnej ilości garbników wzrośnie o 66,3%.

W przemyśle obuwniczym dzienna wydajność zespołów taśmowych wzrośnie o 12,3%.

W przemyśle papierniczym wydajność ścieraków wzrośnie o 6,6%, a wydajność papiernic o 24%.

W przemyśle ceramiki czerwonej szybkość postępu ognia w mb. na dobę wzrośnie o 6,7%, a czas suszenia zmniejszy się o 19%.

W przemyśle materiałów wiążących produkcja klinkieru na 1 godz. pracy pieców wzrośnie o 5,9%, a wydajność cementu z 1 m³ młynów wzrośnie o 3%.

W przemyśle cukrowniczym mechanizacja wyładunku buraków na spławie zwiększy się o 10%, a automatyzacja kontroli procesów technologicznych zwiększy się o 18%.

6. Planowe wprowadzanie nowej techniki w przemyśle wyrazi się w roku 1951 między innymi: w zwiększeniu wyposażenia górnictwa w nowoczesne maszyny i sprzęt, w wykonaniu pierwszego w kraju agregatu obróbczego w fabryce obrabiarek w Pruszkowie, w uruchomieniu potokowej produkcji maszyn rolniczych, silników elektrycznych, frezarek, części do pomp, narzędzi tnących, w rozszerzeniu metody potokowej w budowie wagonów oraz innych maszyn i urządzeń, w rozszerzeniu szybkościowych wytopów i szybkościowego skrawania. W dziedzinie zastosowania nowych procesów technologicznych nastąpi wprowadzenie na szeroką skalę automatycznego spawania, hartowania prądami wysokiej częstotliwości, ostrzenia elektroanodowego, metalizacji natryskowej, suszenia promieniami podczerwonymi. Zostanie podjęta między innymi produkcja miedzi z ubogich rud, syntetycznego fenolu, chloromecytyny i szeregu innych nowych leków. Nastąpi rozszerzenie asortymentu produkowanych barwników i tworzyw organicznych.

II. Inwestycje i budownictwo.

7. W celu realizacji założonego w planie 6-letnim tempa akumulacji socjalistycznej przeznacza się na inwestycje planowe w r. 1951 23.103 mil. zł według cen z 1950 r., co stanowić będzie wzrost o 30%.

8. W roku 1951 zostaną oddane do użytku obiekty inwestycyjne o łącznej wartości około 19 mld. zł, z czego w przemyśle o wartości ok. 8,9 mld. zł. W przemyśle

zostanie oddanych do użytku szereg nowych zakładów i urządzeń, a w szczególności gazociągi dalekosiężne gazu ziemnego i koksowniczego, trzy piece koksownicze, stalownia w hucie „Częstochowa", wielki piec i koksownia w hucie „Kościuszko", elektrownia wodna w Dychowie, elektrownia cieplna w Jaworznie, szereg turbozespołów, fabryki urządzeń przemysłowych i łożysk tocznych (2 etap), fabryka kotłów centralnego ogrzewania, cementownia, wytwórnie fenolu syntetycznego, metanolu syntetycznego, półkoksu, fabryka celulozy wiskozowej, szereg tkalni i przędzalni bawełny, kombinat tłuszczowy w Brzegu i cukrownia w Sokołowie.

9. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych działach gospodarki narodowej wzrosną w porównaniu z rokiem 1950 w zakresie przemysłu o 32%,

w tym: przemysłu środków wytwórczości	o 35%
przemysłu przedmiotów spożycia	o 30%
przedsiębiorstw budowlano-montażowych	o 52%
rolnictwa i leśnictwa	o 28%
komunikacji i łączności	o 20%
obrotu towarowego	o 27%
gospodarki komunalnej i budownictwa mieszkaniowego	o 38%
oświaty, szkolnictwa zawodowego, nauki, kultury, ochrony zdrowia	o 40%

10. Wartość produkcji państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych wyniesie 12,3 mld. zł w cenach bieżących, czyli wzrośnie o 44%. Wartość produkcji tych przedsiębiorstw w podziale na poszczególne resorty przedstawiać się będzie następująco:

Ministerstwo	Budownictwa Przemysłowego	4.118 mil. zł
„	Budowy Miast i Osiedli	3.750 „ „
„	Przemysłu Ciężkiego	855 „ „
„	Górnictwa	747 „ „
„	Przemysłu Lekkiego	132 „ „
„	Komunikacji	849 „ „
„	Poczt i Telegrafów	140 „ „
„	Żeglugi	34 „ „

11. Wartość robót budowlano-montażowych, realizowanych systemem gospodarczym, wyniesie 21.315 mln. zł, czyli wzrośnie o 10%.

12. W roku 1951 nastąpi dalsze powiększenie mechanizacji robót budowlanych. Stopień mechanizacji robót ziemnych podniesie się z 28% w roku 1950 do 35% w roku 1951, przygotowania zapraw z 36% do 45%, przygotowania betonów z 75% do 85%. Stosunek wartości sprzętu do wartości produkcji podniesie się z 5,9% w roku 1950 do 7,0% w r. 1951.

13. Wartość produkcji biur projektów wzrośnie o 60%. Ponadto zostanie opracowana dokumentacja urbanistyczna o wartości 25 mln. zł.

III. Rolnictwo i leśnictwo.

14. W oparciu o rozwój gospodarki socjalistycznej w rolnictwie i szeroką pomoc Państwa dla mało i średniorolnych gospodarstw chłopskich oraz wzrost aktywności mas pracujących chłopów i robotników rolnych, wartość produkcji rolnej przy przeciętnych warunkach klimatycznych winna osiągnąć około 49,8 mld. zł w cenach bieżących, tj. o 10,2% więcej niż w roku 1950.

15. Przewiduje się osiągnięcie wzrostu wartości produkcji roślinnej o ok. 10,4%, a wzrostu produkcji zwierzęcej o ok. 10%.

16. Wartość produkcji towarowej rolnictwa w cenach bieżących wzrośnie o przeszło 13%.

17. Wartość produkcji Państwowych Gospodarstw Rolnych w cenach bieżących powinna wzrosnąć w porównaniu z rokiem 1950 o ok. 44%, przy czym wzrost w zakresie produkcji roślinnej wyniesie przeszło 41%, a w zakresie produkcji zwierzęcej przeszło 51%. Wartość produkcji towarowej Państwowych Gospodarstw Rolnych wzrośnie o ok. 78%.

18. Wartość produkcji spółdzielni produkcyjnych powinna wzrosnąć w porównaniu z 1950 r. o przeszło 370%, przy czym wzrost w zakresie produkcji roślinnej wyniesie o około 330%, a w zakresie produkcji zwierzęcej o około 478%.

19. Udział gospodarki socjalistycznej w całości użytków rolnych wzrośnie do 15,2%, w tym udział gospodarstw państwowych do 11,1%, a spółdzielni produkcyjnych do 4,1%.

20. Udział sektora socjalistycznego w produkcji towarowej wzrośnie z 8,2% w roku 1950 do ok. 15% w roku 1951.

21. Przewiduje się, że ogólna powierzchnia zbiorów osiągnie w całym rolnictwie obszar około 15.530 tys. ha, czyli wzrośnie o ok. 2,3%.

22. Nastąpi wzrost kontraktacji wytworów w rolnictwie, w tym w grupie przemysłowo-konsumcyjnej:

jęczmienia browarnego	o 51,9%
buraków cukrowych	o 11,1%
tytoniu	o 13,6%
warzywa	o 8,4%
w zakresie wytworów zwierzęcych:	
trzody chlewnej tuczonej	o 59,1%

Kontraktacją zostanie objętych szereg artykułów dotychczas nie kontraktowanych.

23. Przewiduje się, że zbiory ważniejszych ziemiopłodów w całym rolnictwie osiągną następujący poziom:

	w tys. ton	w porównaniu z 1950 r.
3 zboża razem	10.350	109,7%
w tym pszenica	2.281	123,0%
ziemniaki	34.226	93,0%
buraki cukrowe	6.900	108,8%
len: nasienie	83,9	137,8%
słoma	384,0	140,7%
konopie: nasienie	7,7	151,0%
słoma	126,1	190,5%
oleiste	196,1	156,2%

24. Zbiory ważniejszych ziemiopłodów w Państwowych Gospodarstwach Rolnych winny wynieść:

	w tys. ton	w porównaniu z 1950 r.
rośliny zbożowe	1.329	131,7%
ziemniaki	1.634	134,4%
buraki cukrowe	1.117	143,9%

25. Przewidywany stan pogłowia żywego wyniesie w połowie roku 1951:

	w tys. szt.	w porównaniu z 1950 r.
konie	2.870	102,5%
bydło	7.700	106,9%
trzoda chlewna	9.200	113,1%
owce	2.574	117,1%

26. Pogłowie inwentarza żywego w Państwowych Gospodarstwach Rolnych osiągnie w połowie roku 1951 następujący stan:

	w tys. szt.	w porównaniu z 1950 r.
konie	124,2	116,0%
bydło	348,0	133,9%
trzoda chlewna	420,0	120,9%
owce	195,5	173,5%

27. Przewiduje się, że produkcja wytworów zwierzęcych osiągnie następujący poziom:

		w porównaniu z 1950 r.
żywiec wołowy tys. ton	347	100,6%
żywiec cielęcy tys. ton	92	97,9%
żywiec wieprzowy tys. ton	1.100	109,1%
żywiec barani tys. ton	11,8	124,2%
mleko mil. l.	8.780	113,1%
jaja mil. szt.	3.600	105,9%
wełna ton	3.700	129,4%
ryby słodkowodne tys. ton	16	111,1%

28. Produkcja wytworów zwierzęcych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych wyniesie:

		w porównaniu z 1950 r.
żywiec wieprzowy tys. ton	35,0	166,7%
mleko mil. l	393,5	162,7%
jaja mil. szt.	15,1	775,0%
wełna ton	469,2	187,7%
ryby słodkowodne tys. ton	11,9	117,8%

29. Zaopatrzenie całego rolnictwa w nawozy sztuczne w roku kalendarzowym wyrażone w czystym składniku NP_2O_5, K_2O wyniesie ok. 363 tys. ton, tj. wzrośnie o 1,6%.

30. Przeciętny roczny stan parku traktorowego w całym rolnictwie w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM wyniesie ok. 31 tys. szt. i osiągnie poziom o ok. 41% wyższy od stanu z r. 1950.

31. Ilość prac wykonanych traktorami w Państwowych Gospodarstwach Rolnych w przeliczeniu na orkę średnią wyniesie w roku 1951 ok. 6.970 tys. ha.

32. Liczba Państwowych Ośrodków Maszynowych wzrośnie do 326, tj. przeszło dwukrotnie. Liczba traktorów w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM w Państwowych Ośrodkach Maszynowych wzrośnie z przeszło 5 tys. do ponad 13 tys.

33. Ilość gospodarstw chłopskich objętych elektryfikacją wyniesie w ciągu roku 1951 88 tys., co w porównaniu z r. 1950 stanowi wzrost o 63%.

34. Wartość produkcji leśnictwa wyniesie 1.056 mil. zł w bieżących cenach zbytu loco las. Ogółem pozyskanie drewna wyniesie ok. 12.561 tys. m^3.

35. Zalesienia bieżące obejmą 123,9 tys. ha, zalesienia inwestycyjne 71,5 tys. ha.

36. Zmechanizowany wywóz drewna wyniesie 4,6 mil. m^3, tj. wzrośnie o ok. 95% w porównaniu z rokiem 1950.

IV. Komunikacja i łączność.

37. Przewozy towarowe w poszczególnych rodzajach transportu wyniosą w porównaniu z rokiem 1950 w:

kolejach normalnotorowych	113,0%
kolejach dojazdowych	116,2%
państwowej komunikacji samochodowej	213,0%
komunikacji wodno-śródlądowej	128,7%
żegludze morskiej	119,0%

38. W poszczególnych rodzajach transportu zapewnione zostaną warunki dla wykonania następujących zadań w zakresie przewozów osobowych, które w porównaniu z rokiem 1950 wzrosną jak następuje w:

kolejach normalnotorowych	o 22,6%
kolejach dojazdowych	o 11,2%
państwowej komunikacji samochodowej	o 28,4%
komunikacji wodno-śródlądowej	o 11,5%
komunikacji lotniczej	o 13,8%
żegludze przybrzeżnej	o 5,7%

39. Przeładunki w portach morskich wyniosą 107,1% w porównaniu z rokiem 1950.

40. Poprawa wskaźników techniczno-ekonomicznych umożliwi usprawnienie eksploatacji w poszczególnych rodzajach transportu. W porównaniu z rokiem 1950 nastąpi w zakresie przewozów towarowych kolei normalnotorowych:

— polepszenie współczynnika obrotu wagonu towarowego o 5,3%,

— zwiększenie przeciętnej szybkości handlowej o 5,7%,

— zwiększenie średniego przebiegu na dobę parowozu w pociągach towarowych o 7,3%.

W zakresie przewozów osobowych kolei normalnotorowych nastąpi:

— zwiększenie przeciętnej szybkości handlowej w trakcji parowej o 5,3%,

— zwiększenie przeciętnej szybkości handlowej w trakcji elektrycznej o 2,5%,

— zwiększenie średniego przebiegu na dobę parowozu w pociągach osobowych o 6,2%.

Ponadto zmniejszone zostanie zużycie węgla obliczeniowego na loco brutto-tono-km zarówno w przewozach towarowych, jak i osobowych o 5,6%.

W państwowej komunikacji samochodowej nastąpi w zakresie przewozów towarowych:

— powiększenie współczynnika gotowości technicznej o 15,7%,

— powiększenie współczynnika wykorzystania taboru o 13,5%,

a w zakresie przewozów osobowych:

— powiększenie szybkości technicznej o 13,9%,

— powiększenie współczynnika gotowości technicznej o 12,5%.

W zakresie żeglugi morskiej nastąpi zwiększenie zdolności przewozowej w przewozach towarowych o 68,4% oraz powiększenie wykorzystania tej zdolności o 8,0%.

W portach morskich ulegnie powiększeniu zdolność przeładunkowa o 14,5%, przy czym wzrost w zakresie przeładunków drobnicowych wyniesie 42,5%.

41. W roku 1951 nastąpi polepszenie usług pocztowo-telekomunikacyjnych w szczególności przez wzrost ilości placówek pocztowo-telekomunikacyjnych o dalsze 321 nowych placówek tj. o 6,4%, ilości skrzynek pocztowych o dalsze 26,7 tys. szt., tj. o 113,1%, ilości listonoszy wiejskich do liczby 13.600, tj. o 7,3%.

V. Handel wewnętrzny.

42. Całkowita masa towarowa rynkowa wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o ok. 14% w cenach porównywalnych.

43. Obroty w detalicznym handlu uspołecznionym wzrosną ponad 30% w cenach porównywalnych.

44. Sieć uspołecznionego aparatu handlu detalicznego osiągnie ponad 72.700 punktów tj. wzrośnie w porównaniu z r. 1950 o przeszło 19%.

45. Przeciętne obroty na jeden sklep detaliczny handlu uspołecznionego wzrosną o ok. 10% w cenach porównywalnych.

46. Skup wzrośnie: w zwierzętach rzeźnych o około 10%, w tym w trzodzie chlewnej o 12,4%, w rybach słodkowodnych o 16%, w mleku o 31%, w jajach o 8%, w drobiu o 290%, w burakach o 9%, w tytoniu o 15%, w rzepaku o 108%, w lnie o 121%, w konopiach o 225%, w wełnie żywej o 50%, w życie o 17%, w pszenicy o 11%, w jęczmieniu o 10%, w owsie o 58%, w grochu o 61%, w fasoli o 93%, w warzywach o 13%, w owocach o 75%, w ziemniakach blisko o 38%, w sianie o 92%, w słomie o 72%. Nastąpi znaczne powiększenie skupu odpadków użytkowych, w szczególności szmat o 65%, makulatury o 39%.

47. Ilość uspołecznionych zakładów żywienia zbiorowego wzrośnie z 4.300 w roku 1950 do 5.682 w roku 1951, tj. o 32%.

48. Jednorazowa ilość miejsc w uspołecznionych zakładach żywienia zbiorowego wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 również o 32%. W szczególności ilość miejsc w jadłodajniach i gospodach wzrośnie o 67%, w barach mlecznych o 84%, w innych barach o 58%, w bufetach o 44%. Obroty zakładów żywienia zbiorowego wzrosną o 69%.

VI. Oświata, szkolenie zawodowe, kultura i ochrona zdrowia.

49. W oparciu o wzrost wydatków na rozwój oświaty, szkolenia zawodowego, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej w budżecie państwowym oraz planach finansowych uspołecznionych przedsiębiorstw, a także w budżetach terenowych i w budżetach związków zawodowych nastąpi dalszy wzrost usług kulturalnych i socjalnych.

50. Liczba dzieci wzrośnie w przedszkolach w porównaniu z rokiem 1950 o 8,3% i osiągnie liczbę 370 tysięcy. Ponadto liczba dzieci w przedszkolach specjalnych wyniesie ponad 2,4 tys., tj. o 40,7% więcej niż w roku 1950. Liczba uczniów w szkołach podstawowych wyniesie 3.343 tys. Nauczaniem w szkołach 7-klasowych objętych zostanie 80,4% ogólnej liczby uczniów, uczęszczających do szkół podstawowych.

Liczba absolwentów szkół podstawowych wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 25,6% osiągając liczbę 337 tysięcy.

Liczba absolwentów szkół ogólnokształcących stopnia licealnego wyniesie 45 tysięcy, czyli wzrośnie o 81%.

51. W roku 1951 zostaną objęci nauczaniem początkowym pozostali analfabeci i półanalfabeci w liczbie 500 tysięcy.

52. Na kursach zawodowych oraz w szkołach przysposobienia zawodowego zostanie przeszkolonych ogółem około 631 tys. osób, tj. o 249 tys. osób więcej niż w roku 1950.

53. Ogólna ilość absolwentów w szkołach zawodowych I stopnia wzrośnie o 36,7%, osiągając liczbę ponad 100 tys. osób.

54. Ogólna liczba absolwentów szkół zawodowych II stopnia wzrośnie o 51,6%, osiągając liczbę 45,9 tys. osób.

55. Liczba studentów ogółem wzrośnie o 5%, osiągając liczbę 123,4 tys., w tym liczba studentów na I roku studiów wzrośnie o 2%, osiągając liczbę 35,8 tys.

56. Liczba absolwentów szkół wyższych zawodowych i akademickich wzrośnie o 13,26 tys. osób, tj. o 98% w porównaniu z rokiem 1950.

57. Liczba domów akademickich wyniesie 206, co stanowi wzrost o 17%.

Liczba studentów, korzystających z tych domów, osiągnie 36 tys., co stanowi wzrost o 39%.

Ponadto z internatów, znajdujących się przy szkołach wyższych, korzystać będzie 3,3 tys. studentów, co stanowi wzrost o 78%.

58. W roku 1951 nastąpi dalszy wzrost upowszechnienia kultury. Powstanie 48 nowych domów kultury, około 2 tysiące nowych świetlic oraz przeszło 23 tysiące amatorskich zespołów świetlicowych.

59. Liczba tomów w bibliotekach wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 16% i osiągnie liczbę 40,8 milionów.

Powstanie około 2 tys. stałych punktów bibliotek powszechnych oraz 2.870 bibliotek szkolnych.

60. Łączny nakład książek i broszur wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 5,2% i osiągnie liczbę 122 milionów egz. Przeciętny nakład dzienny dzienników wzrośnie o 721 tys. egzemplarzy, co oznacza wzrost w porównaniu z r. 1950 o 16%.

61. Liczba zradiofonizowanych gromad wyniesie ponad 7 tys., osiągając wzrost 24% w porównaniu z rokiem 1950.

62. Liczba kin wiejskich wyniesie ponad 1 tys., co oznacza wzrost o 67%, a liczba miejsc w kinach wiejskich wzrośnie o 2% w porównaniu z rokiem 1950.

63. Liczba przedstawień w teatrach osiągnie liczbę ponad 25 tys., tj. o 15% więcej niż w r. 1950.

64. W dziedzinie lecznictwa zamkniętego liczba łóżek szpitalnych wyniesie ponad 107 tys., tj. wzrośnie o 7,4%, liczba łóżek szpitalnych na oddziałach dziecięcych wzrośnie o 25,7%, na oddziałach gruźliczych o 8,5%, a na oddziałach psychiatrycznych o 11,4%. Liczba łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych wyniesie 18.970, wykazując wzrost o 11,7% w porównaniu z rokiem 1950.

65. W dziedzinie lecznictwa otwartego liczba przychodni miejskich i przyszpitalnych, ambulatoriów, ośrodków zdrowia i punktów lekarskich, przypadających na 100 tys. ludności, wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 16%.

Szczególnie silnie wzrośnie liczba ośrodków zdrowia i punktów lekarskich w spółdzielniach produkcyjnych.

Liczba ośrodków zdrowia i punktów lekarskich wyniesie w 1951 r. 940, co oznacza wzrost o 42,4%, w tym liczba punktów lekarskich w spółdzielniach produkcyjnych wzrośnie o 400%.

66. Liczba żłobków wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 25,3% a liczba miejsc o około 40%. Ze żłobków tych korzystać będzie przeszło 37 tys. dzieci, czyli o 49,6% więcej, aniżeli w roku 1950. Ze żłobków przy zakładach pracy korzystać będzie o 47% dzieci więcej, aniżeli w roku 1950. Liczba sezonowych żłobków wiejskich wzrośnie o 61,2% i osiągnie liczbę 332.

Liczba dzieci korzystających z tych żłobków wzrośnie o 185,7%.

67. Zakłady opieki nad dzieckiem i młodzieżą wzrosną o 8% w stosunku do roku 1950, a liczba miejsc w tych zakładach wzrośnie do 52,2 tys., tj. o 13,1%.

68. Liczba dzieci na letnich wczasach dziecięcych obejmie łącznie 1.020 tys. dzieci, w tym na koloniach 548,8 tys., na półkoloniach 156,4 tys., a w dziecińcach wiejskich 315 tys.

69. W roku 1951 nastąpi dalszy rozwój akcji wczasów. Liczba miejsc w domach wypoczynkowych wzrośnie do 38,5 tys., tj. o 5,2%, w porównaniu z rokiem 1950. Liczba osób, korzystających z wczasów, wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o 9,7% i wyniesie 586 tys., z czego pracowników fizycznych 335 tys.

70. Liczba osób, które zdobędą oznakę S. P. O., winna osiągnąć 486 tys.

VII. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa.

71. Liczba nieruchomości przyłączonych do sieci wodociągowej w miastach wyniesie 355 tys., tj. o 4% więcej niż w roku 1950, a liczba nieruchomości przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w miastach wyniesie 267 tys., tj. o 2% więcej.

72. Liczba eksploatowanego taboru tramwajowego wzrośnie o 10%, trolleybusowego o 17%, a autobusowego o 12%.

73. Długość ulic i placów o nawierzchni ulepszonej w miastach wyniesie 6,7 tys. km, tj. o 2,3% więcej niż w roku 1950, zaś długość ulic oświetlonych gazem i elektrycznością wzrośnie do 12 tys. km, tj. o 14% więcej niż w roku 1950.

74. Stan zasobów mieszkaniowych w miastach wyniesie na koniec 1951 roku ogółem 5,676 tys. izb mieszkalnych, tj. o 87,7 tys. izb więcej niż w roku 1950.

75. W ramach budownictwa mieszkaniowego gospodarki uspołecznionej zostanie oddanych do użytku 87,7 tys. izb, tj. o 7,5% więcej niż w roku 1950.

VIII. Wydajność pracy, zatrudnienie i płace.

76. W wyniku dalszego postępu technicznego, rozwoju ruchu współzawodnictwa i racjonalizatorstwa oraz przechodzenia tego ruchu do wyższych form, a także stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i świadomości politycznej pracowników nastąpi znaczne podniesienie wydajności pracy w gospodarce narodowej.

77. W przemyśle państwowym wydajność pracy robotników produkcyjnych mierzona wartością produkcji w cenach niezmiennych na jednego robotnika produkcyjnego wzrośnie o 12,2% w porównaniu z rokiem 1950, w tym w:

CZ Energetyki	o 7,8%
Przemyśle Węglowym	o 6,8%
CZP Naftowego	o 24,7%
Zakładach Budowy Maszyn Przemysłu Węglowego	o 22,6%

CZP Hutniczego	o 9,0%
CZP Elektrotechnicznego	o 17,2%
CZP Budowy Maszyn Ciężkich	o 14,5%
CZP Motoryzacyjnego	o 26,5%
CZP Wyrobów Metalowych	o 16,0%
CZP Chemicznego	o 10,3%
CZP Bawełnianego	o 10,0%
CZP Wełnianego	o 8,9%
CZP Odzieżowego	o 19,0%
CZP Dziewiarskiego	o 23,1%
CZP Jedwabniczo-Galanteryjnego	o 11,8%
CZP Drzewnego	o 18,4%
CZP Papierniczego	o 6,8%
CZP Graficznego	o 14,8%
CZP Cukrowniczego	o 10,7%
CZP Fermentacyjnego	o 18,6%
Zjedn. Przem. Cukierniczego	o 12,3%
CZP Tłuszczowego	o 23,1%
CZP Mięsnego	o 12,5%
CZP Okrętowego	o 28,9%
CZP Leśnego	o 10,5%
Państwowym przemyśle miejscowym	o 17,4%

78. W przemyśle spółdzielczym, podległym Centralnemu Urzędowi Drobnej Wytwórczości, wydajność pracy robotników produkcyjnych mierzona wartością produkcji w cenach niezmiennych na 1 robotnika produkcyjnego wzrośnie o 15% w porównaniu z rokiem 1950.

79. W Państwowych Gospodarstwach Rolnych wydajność pracy mierzona wartością produkcji w cenach bieżących na 1 zatrudnionego grupy wytwórczej wzrośnie o 20,2%.

80. W Centralnym Zarządzie Lasów Państwowych wydajność pracy mierzona wartością produkcji drzewnej w cenach niezmiennych na 1 robotnika produkcyjnego wzrośnie o 10,9%.

81. W uspołecznionych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych wartość przerobowa w roku na 1 robotnika wzrośnie o 24,1%.

82. W komunikacji kolejowej normalnotorowej wydajność pracy w ilości brutto-tono-km, przypadająca na 1 pracownika eksploatacyjnego, wzrośnie o 12,7%.

W Państwowej Komunikacji Samochodowej wydajność pracy mierzona wartością usług w cenach niezmiennych na 1 pracownika grupy eksploatacyjnej wzrośnie o 4,8%.

W przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" wydajność pracy mierzona wartością usług w cenach niezmiennych na 1 pracownika grupy eksploatacyjnej wzrośnie o 7%.

W żegludze morskiej wydajność pracy mierzona wartością usług w cenach niezmiennych na 1 pracownika grupy eksploatacyjnej wzrośnie o 54,8%.

W portach wydajność pracy mierzona wartością przeładunku w cenach niezmiennych na 1 pracownika grupy eksploatacyjnej wzrośnie ogółem o 18%.

83. W uspołecznionym handlu detalicznym obroty na 1 pracownika w roku wzrosną o 11%, w tym w:

Powszechnych Domach Towarowych	o 20,0%
Miejskim Handlu Detalicznym	o 19,4%
Centrali Odzieżowej	o 7,5%
C.H.P. Drzewnego	o 37,9%
C.H.P. Mleczarskiego	o 12,0%
C.R.S. Samopomoc Chłopska	o 17,1%
Związku Spółdz. Spożywców	o 11,4%

84. Ilość robotników i pracowników umysłowych osiągnie średnio w roku w sektorze socjalistycznym 5 mln.

85. Stan zatrudnienia w sektorze socjalistycznym poza rolnictwem wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 o ok. 8,9%, w tym w przemyśle o 10,4%.

86. W oparciu o wzrost zatrudnienia i średniej płacy nastąpi znaczny wzrost funduszu płac.

IX. Obniżka kosztów własnych.

87. W stosunku do zadań, stojących przed gospodarką narodową, obniżenie kosztów własnych produkcji i obrotu w roku 1950 było niedostateczne. Dla zrealizowania zadań planu na rok 1951 i całego planu 6-letniego niezbędne jest w dziedzinie kosztów własnych dokonanie w roku 1951 zasadniczego przełomu. W wyniku wzrostu wydajności pracy, wyprzedzającego wzrost płac, zmniejszenia zużycia surowców, materiałów pomocniczych, paliwa i energii, ostrej walki z wszelkimi objawami marnotrawstwa, pełniejszego wykorzystania środków trwałych oraz wzmocnienia dyscypliny finansowej nastąpi w roku 1951 we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej poważne obniżenie kosztów własnych produkcji i obrotu w stosunku do roku 1950.

88. W celu zapewnienia wykonania zadań w zakresie obniżenia kosztów materiałowych istniejące normy zużycia materiałowego zostaną poddane rewizji w kierunku ich obniżenia. W przedsiębiorstwach socjalistycznych rozmiary zużycia materiałów będą w szerszym niż dotychczas zasięgu oparte na normach średnio progresywnych. Obok normowania zużycia podstawowych i deficytowych surowców i materiałów, szczególna uwaga będzie zwrócona na normowanie zużycia materiałów pomocniczych i energii.

89. Odnośnie podstawowych dla gospodarki narodowej materiałów zostaną przedsięwzięte wszelkie dostępne środki prowadzące do zmniejszenia ich zużycia. W szczególności:

1. Dzięki uruchomieniu nowych urządzeń cieplnych, zainstalowanych przyrządów kontrolnych, racjonalnej gospodarce opierającej się na współpracy personelu technicznego z personelem obsługi kotłów i premiowaniu palaczy, nastąpi poważne zmniejszenie faktycznych norm zużycia węgla, między innymi w energetyce o 6,5%.

2. Stosowanie metali nieżelaznych zostanie poddane dalszym ograniczeniom i bardziej ścisłej reglamentacji i kontroli zużycia. W tym celu metale nieżelazne zostaną w szerszym niż dotąd zakresie zastąpione innymi materiałami, a normy ich zużycia zmniejszone. Zwiększona zostanie produkcja stopów pochodzenia złomowego oraz innych metali nieżelaznych drogą regeneracji.

3. Dzięki oszczędnej gospodarce drewnem, a w szczególności w budownictwie, osiągnięte będzie zmniejszenie faktycznych norm zużycia drewna we wszystkich działach gospodarki, a w szczególności w górnictwie (kopalniaki) w wysokości 3,5%, w przemyśle papierniczym (przy przeroble papierówki na celulozę) w wysokości 1,6%, w budownictwie (tarcica) w wysokości 9%.

4. Dzięki zmniejszeniu odpadów, wprowadzeniu zmian konstrukcyjnych, stosowaniu elementów prefa-

brykowanych, osiągnięte zostaną znaczne oszczędności w zużyciu wyrobów walcowanych, a w szczególności w przemysłach podległych Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego około 4% i w budownictwie około 6%.

5. W wyniku przestrzegania norm stosowania i dozowania cementu przeciętne zmniejszenie faktycznych norm zużycia cementu, szczególnie w budownictwie ogólnym, wyniesie 5%.

6. Wskutek zwiększenia zużycia kauczuku syntetycznego i regeneratu kauczuku nastąpi zmniejszenie zużycia kauczuku naturalnego o ok. 17% w porównaniu z rokiem 1950.

90. W celu zapewnienia wykonania zadań w zakresie obniżenia kosztów osobowych:

1. będzie ściśle przestrzegana zasada, iż wzrost płac, przewidziany planem, będzie realizowany pod warunkiem osiągnięcia ustalonego w planie wzrostu wydajności pracy,

2. zostanie wzmocniona dyscyplina w dziedzinie etatów pracowników umysłowych oraz innych kategorii pracowników nie otrzymujących wynagrodzenia akordowego,

3. zostanie wzmożona kontrola finansowa w zakresie płac, prowadzona zarówno przez jednostki nadrzędne w stosunku do podległych jak również i przez aparat finansowy i bankowy.

91. Koszty własne (w cenach porównywalnych) zostaną obniżone:

w przemyśle wielkim i średnim	o 6,1%
w drobnym przemyśle uspołecznionym	o 8,0%
w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych	o 9,1%
w rolnictwie (P.G.R.)	o 8,2%
w leśnictwie (w Lasach Państwowych)	o 6,7%
w komunikacji i łączności	o 6,6%
w handlu wewnętrznym (łącznie z żywieniem zbiorowym)	o 15,2%

92. Obniżenie kosztów własnych w przemyśle wielkim i średnim osiągnięte zostanie w pierwszym rzędzie przez obniżenie kosztów osobowych o 9,1% i rzeczowych o 4,7%.

93. Obniżenie kosztów własnych produkcji przemysłu wielkiego i średniego wyniesie:

w przemyśle podległym Ministerstwu Górnictwa	7,4%
„ „ „ Przem. Ciężkiego	5,6%
„ „ „ „ Chemicznego	6,1%
„ „ „ „ Lekkiego	5,2%
„ „ „ „ Roln. i Spoż.	4,9%
„ „ „ „ Handl. Wewnętrzn.	7,5%
„ „ „ „ Komunikacji	9,7%
„ „ „ „ Leśnictwa	3,5%
„ „ „ „ Budownictwa	9,4%

94. W podstawowych gałęziach przemysłu państwowego osiągnięte zostanie obniżenie kosztów własnych produkcji, jak niżej:

w Przemyśle Węglowym	o 7,2%	w tym koszty	osobowe o 5,4%
		„ „	rzecz. o 3,5%
w CZP Koksochemicznego	o 5,6%	„ „	osobowe o 12,9%
		„ „	rzecz. o 2,4%
w CZP Naftowego	o 9,3%	„ „	osobowe o 8,5%
		„ „	rzecz. o 5,7%
w CZP Hutniczego	o 2,4%	„ „	osobowe o 6,0%
		„ „	rzecz. o 1,6%
w CZP Elektrotechnicz.	o 8,4%	„ „	osobowe o 13,6%
		„ „	rzecz. o 6,0%
w CZP Energetyki	o 6,2%	„ „	osobowe o 7,0%
		„ „	rzecz. o 5,7%
w CZP Taboru Kolejowego	o 7,3%	„ „	osobowe o 11,9%
		„ „	rzecz. o 5,4%
w CZP Chemicznego	o 7,4%	„ „	osobowe o 13,1%
		„ „	rzecz. o 5,4%
w CZP Papierniczego	o 3,1%	„ „	osobowe o 5,5%
		„ „	rzecz. o 1,1%
w CZP Bawełnianego	o 3,5%	„ „	osobowe o 5,0%
		„ „	rzecz. o 2,7%
w CZP Wełnianego	o 4,7%	„ „	osobowe o 5,5%
		„ „	rzecz. o 4,7%
w CZP Skórzanego	o 3,0%	„ „	osobowe o 3,5%
		„ „	rzecz. o 2,5%
w CZP Odzieżowego	o 6,1%	„ „	osobowe o 12,6%
		„ „	rzecz. o 5,0%
w CZP Cukrowniczego	o 5,1%	„ „	osobowe o 7,4%
		„ „	rzecz. o 4,1%
w CZP Tłuszczowego	o 4,1%	„ „	osobowe o 13,9%
		„ „	rzecz. o 3,1%
w CZP Mięsnego	o 9,6%	„ „	osobowe o 12,7%
		„ „	rzecz. o 9,4%
w Przemyśle Zbożowym (PZZ)	3,9%	„ „	osobowe o 11,6%
		„ „	rzecz. o 3,1%

95. W przedsiębiorstwach budowlano-montażowych koszty własne (w cenach porównywalnych) zostaną, w porównaniu z I kwartałem roku 1950, obniżone o 9,1%, z czego przypada średnio na obniżenie kosztów robocizny o 3,5%, kosztów materiałów 1,4% oraz kosztów ogólnych 4,2%.

96. W wyniku zlikwidowania przerostów w projektowaniu i w kosztorysach oraz w wyniku rewizji normatywów projektowych osiągnięte zostaną oszczędności w budownictwie mieszkaniowym w wysokości 3% oraz w budownictwie przemysłowym i pozostałym w wysokości 5% nakładów.

97. W konsekwencji oszczędności w projektowaniu, zmniejszenia kosztów własnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, przeprowadzonej obniżki cen materiałów na cele inwestycyjne oraz maszyn, urządzeń, łączne nakłady inwestycyjne ulegną obniżeniu o 13,2% bez zmniejszenia programu rzeczowego.

98. Państwowe Gospodarstwa Rolne, w wyniku zwiększenia towarowości produkcji, wzrostu wydajności pracy, oparcia gospodarki materiałowej o techniczne normy zużycia, zwiększenia rozmiarów mechanicznej uprawy roli (wzrost o 43,6%) obniżą koszty własne o 8,2%, w tym koszty osobowe o 6,2% oraz koszty rzeczowe o 8,1%.

w PDT	. . . . .	— do wysokości 4,3% od obrotu
w MHD	. . . . .	— „ 6,0% „
w ZSS	. . . . .	— „ 6,3% „
w CRS „Sam. Chł."	. . . . .	— „ 7,9% „

102. Łączny wzrost akumulacji z tytułu obniżenia kosztów własnych produkcji i obrotu w roku 1951 w całej gospodarce socjalistycznej wyniesie 10,2 mld zł.

X. Dochód narodowy.

103. W wyniku wzrostu wydajności pracy i zatrudnienia we wszystkich działach produkcji materialnej oraz dzięki oszczędnościom w zużyciu środków produkcji dochód narodowy wzrośnie o 18,9% w porównaniu z rokiem 1950.

104. Z ogólnej sumy dochodu narodowego przypadnie na dochód narodowy wytworzony:

— w przemyśle i rzemiośle	49,4%
— w rolnictwie i leśnictwie . . .	29,3%
— w budownictwie	5,8%
— w komunikacji i łączności . . .	4,5%

99. Lasy Państwowe obniżą koszty własne produkcji o 6,7% głównie w wyniku usprawnienia organizacji pracy i poważnego wzrostu mechanizacji ścinki. Związany z tym wzrost nakładów materiałowych będzie z nadwyżką skompensowany obniżeniem kosztów osobowych na skutek wzrostu wydajności pracy i redukcji personelu administracyjnego.

100. W zakresie komunikacji i łączności:

a) koszty własne PKP, liczone na brutto-tono-km, zostaną obniżone o 6,9%, co zostanie osiągnięte w wyniku wzrostu wydajności pracy o 12,7% przy wzroście średniej płacy o 5,7% i zmniejszeniu kosztów rzeczowych o 7,2%,

b) koszty własne PKS, liczone na tysiąc złotych realizacji usług, obniżą się o 8,8%,

c) koszty własne PPT i T zostaną obniżone o 2,3%.

101. Koszty własne obrotu towarowego przedsiębiorstw uspołecznionych, mierzone w procentach od obrotu (przy cenach i innych warunkach porównywalnych), obniżą się:

w hurcie o 19,4%
w detalu o 11,6%

średni koszt własny obrotu na szczeblu detalu nie przekroczy w roku 1951 odsetka 6,8% od obrotu.

W szczególności koszty własne obrotów na szczeblu detalu zostaną w roku 1951 obniżone jak niżej:

105. W związku z rozszerzeniem i umocnieniem gospodarki socjalistycznej udział jej w tworzeniu dochodu narodowego wzrośnie z 70% w roku 1950 do 75% w roku 1951.

XI. Przepisy końcowe.

106. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz właściwym ministrom.

107. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*

147

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 marca 1951 r.

w sprawie zniesienia i zmiany granic niektórych powiatów oraz utworzenia i zmiany granic niektórych miast, stanowiących powiaty miejskie w województwie katowickim.

Na podstawie art. 2, 3 i 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje: